

SPIS TREŚCI

TADEUSZ BILIKIEWICZ I JEGO HISTORIA EMBRIOLOGII NOWOŻYTNEJ (Artur Koterski)	3
1. Droga do <i>Die Embryologie</i>	3
2. Publikacja i recepcja	14
3. Historiografia oraz socjologia nauki	36
a) Konstrukttywizm	36
b) Pojęcie ducha czasu a paradygmat	42
OD REDAKCJI	65

EMBRIOLOGIA W EPOCE BAROKU I ROKOKO

PRZEDMOWA (Henry E. Sigerist)	69
PARĘ WSTĘPNYCH UWAG	71
KRÓTKI RYS DZIEJÓW EMBRIOLOGII PRZED HARVEYEM	77
LITERATURA	88
I. TEORIA ROZWOJU W BAROKU	91
1. Powstanie dynamistycznej teorii rozwoju w połowie 17. wieku	92
a) William Harvey	92
b) Regnier de Graaf	108
c) Walter Needham	114
2. Funkcjonalizm mechanistyczny w embriologii 17. wieku	117
a) René Descartes	122
b) Giovanni Alphonso Borelli	125
c) Thomas Willis	128
3. Obalenie teorii samoródtwa i zjawienie się pierwszych teorii preformacjonistycznych	129
a) Francesco Redi	129
b) Marcello Malpighi	132

c) Jan Swammerdam	137
d) Nicolas Malebranche	143
e) Antony van Leeuwenhoek	146
II. PRZEJŚCIE OD BAROKU DO ROKOKO	154
4. Owiści i animalkuliści – pierwsi zwiastuni epoki Oświecenia	154
A. Animalkuliści	157
a) Nicolas Hartsoeker	157
b) Gottfried Wilhelm Leibniz	160
c) Nicolas Andry	165
B. Owiści	167
d) Antonio Vallisnieri	167
e) Louis Bourguet	173
5. Panspermatyści	175
6. Reakcja witalizmu przeciw mechanizmowi i epigenetyzmowi przeciw ewolucjonizmowi	176
Georg Ernst Stahl	176
7. Wykazanie płci u roślin	179
Rudolph Jakob Camerarius	179
8. Rzut oka na problematykę embriologii na przełomie 17. i 18. stulecia	181
III. TEORIA ROZWOJU W ROKOKO	189
9. Odrodzenie się epigenetyzmu	192
a) Pierre Louis Moreau de Maupertuis	192
b) René Ant. Ferchault de Réaumur	197
c) John Turbervill Needham	201
d) Georges Louis Leclerc de Buffon	205
10. Ówczesna krytyka Buffona i Needhama	211
11. Rozkwit ewolucjonizmu oświeceniowego w postaci rokokowego owizmu	217
a) Albrecht von Haller	217
b) Charles Bonnet	228
c) Lazzaro Spallanzani	233
DODATEK	239
d) Jacques Gautier d'Agoty	239
12. Z pogranicza embriologii i położnictwa	240
William Hunter i inni	241
13. Zachwianie się ewolucjonizmu i mechanizmu oraz zwycięski rozkwit epigenetyzmu i witalizmu	246

---

a) Eugène Louis Melchior Patrin	246
b) Johann Friedrich Blumenbach	249
c) Caspar Friedrich Wolff	254
RZUT OKA W PRZYSZŁOŚĆ	265
RYCINY Z OBJAŚNIENIAMI	271
POSŁOWIE (Ryszard W. Gryglewski)	289
BIBLIOGRAFIA	292
INDEX GENERALIS	345